

## กระทู้ถามที่ ๐๒๗ ร.

วุฒิสภา

๒๖ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การดำเนินการโครงการ Landbridge ของรัฐบาล

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ ในการขับเคลื่อนโครงการสะพานเศรษฐกิจเชื่อมทะเลอ่าวไทย - อันดามัน หรือ Landbridge ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนาดใหญ่ (Mega Projects) เพื่อพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้และเชื่อมโยงการขนส่งระหว่างอ่าวไทยและอันดามัน ให้ประเทศเป็นศูนย์กลางการคมนาคมและขนส่งของภูมิภาค (Logistics Hub) ด้วยการบูรณาการรูปแบบการขนส่งเชื่อมโยง ๒ ท่าเรือ ซึ่งมีการดำเนินการโครงการย่อยที่สำคัญ ได้แก่

๑. โครงการสร้างท่าเรือชุมพร และท่าเรือระนอง ให้เป็นท่าเรือน้ำลึกที่ทันสมัย

๒. โครงการสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Motorway) รถไฟฟ้าทางคู่ และการขนส่งทางท่อเชื่อมต่อท่าเรือทั้งสองเป็นระยะทาง ๘๘.๓๕ กิโลเมตร

การดำเนินการตามโครงการดังกล่าวมีแผนการลงทุนประมาณ ๑ ล้านล้านบาท ทั้งนี้จะมีผลกระทบจากการก่อสร้างท่าเรือ ทางรถไฟ และถนนมอเตอร์เวย์ ในพื้นที่เขตนุรักษ์ อุทยานแห่งชาติ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าชายเลน พื้นที่ชุ่มน้ำ และกระทบต่อประชาชนที่ทำมาหากินหรือประกอบอาชีพ โดยพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ กระทบต่อสิทธิในที่ดิน และทรัพย์สินที่ได้รับจากการเวนคืนสิ่งปลูกสร้างและพืชผลในพื้นที่ดังกล่าว คิดเป็นความเสียหายอย่างไม่อาจประมาณค่าได้ ทำให้เกิดการต่อต้านจากประชาชนที่ได้รับผลกระทบโดยตรง กลุ่มสิทธิมนุษยชน กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ นักวิชาการแขนงต่าง ๆ ตลอดจนประชาชนทั่วไปในวงกว้าง

สถานการณ์ของประเทศไทยยังมีความเปราะบางจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ทั้งด้านวัฒนธรรม สังคม การเมือง และเศรษฐกิจ ดังนั้น ในการดำเนินโครงการใหญ่ ๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ความเป็นอยู่และเจตคติของประชาชน ควรมีการตรวจสอบข้อมูลปัจจัยต่าง ๆ อย่างรอบด้านและคุ้มค่ากับสิ่งที่จะสูญเสียไป และจะต้องไม่มีการแทรกแซงใด ๆ ในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการฯ จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลได้มีการตรวจสอบกระบวนการ การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) รวมทั้งการประเมินผลกระทบในด้านอื่น ๆ อย่างรอบด้าน ครบถ้วน ถูกต้อง โปร่งใส หรือไม่ อย่างไร

๒. รัฐบาลได้มีแนวความคิดในการทบทวนโครงการ Landbridge หรือไม่ อย่างไร
  ๓. ปัจจุบันการดำเนินการตามโครงการ Landbridge มีความก้าวหน้าเพียงใด และเป็นไปตามแผนงาน/โครงการหรือไม่ อย่างไร
- ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นวลนิจ หงษ์วิวัฒน์

สมาชิกวุฒิสภา

## คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๒๗ ร.

ของ นางสาวนวลนิช หงษ์วิวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา  
เรื่อง การดำเนินการโครงการ Landbridge ของรัฐบาล

ข้าพเจ้า นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง การดำเนินการโครงการ Landbridge ของรัฐบาล ของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรติที่ได้รับรายงานจากกระทรวงคมนาคม ดังนี้

## คำตอบข้อที่ ๑

จากข้อมูลของกระทรวงคมนาคม โดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) รายงานว่า สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจรได้ดำเนินการศึกษาความเหมาะสม ออกแบบเบื้องต้น ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและวิเคราะห์รูปแบบโมเดลการพัฒนาการลงทุน (Business Development Model) โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง เพื่อพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้เพื่อเชื่อมโยงการขนส่งระหว่างอ่าวไทยและอันดามัน (โครงการแลนด์บริดจ์) มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเหมาะสมทางเศรษฐกิจ การเงิน วิศวกรรม สังคม ออกแบบรายละเอียดเบื้องต้น และประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจัดทำรายงานการศึกษาและวิเคราะห์โครงการตามพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ และวิเคราะห์จัดทำรูปแบบการพัฒนาและการลงทุน (Business Development Model) และอยู่ระหว่างการศึกษาจัดเตรียมเอกสารและให้คำปรึกษาในการคัดเลือกเอกชนเข้าร่วมลงทุนโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง เพื่อพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ และเชื่อมโยงการขนส่งระหว่างอ่าวไทยและอันดามัน

โครงการแลนด์บริดจ์อยู่ระหว่างการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง (Environment and Health Impact Assessment : EHIA) ของท่าเรือ จากผลการศึกษาตามประกาศของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการกิจการหรือการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ แนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ด้านคมนาคม

สำหรับโครงสร้างพื้นฐานทางน้ำจัดทำโดยกลุ่มคมนาคม สำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งนี้ การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมจะต้องกำหนดมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และเสนอมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับลักษณะและระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และมาตรการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้

ทั้งนี้ กิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกิจกรรมเพื่อนำเสนอข้อมูลโครงการผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตลอดจนแนวทางและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม และรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อนำมาพิจารณาประกอบการศึกษา โดยจะได้จัดทำมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและเสนอมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับลักษณะและระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในการจัดทำรายงานผลการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการกิจการหรือการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง (EHIA) ของท่าเรือจากผลการศึกษาซึ่งปัจจุบันสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจรอยู่ระหว่างการศึกษาและจัดทำรายงาน EHIA ของโครงการพัฒนาท่าเรือดังกล่าว

นอกจากนี้ สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ยังอยู่ระหว่างการศึกษาจัดเตรียมเอกสารและให้คำปรึกษาในการคัดเลือกเอกชนเข้าร่วมลงทุนโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง เพื่อพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้และเชื่อมโยงการขนส่งระหว่างอ่าวไทยและอันดามัน ขณะที่กรมทางหลวง (ทล.) อยู่ระหว่างดำเนินโครงการจ้างวิศวกรที่ปรึกษาสำรวจและออกแบบทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายชุมพร - ระนอง และการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อศึกษาและออกแบบกรอบรายละเอียด (Definitive Design) ของทางรถไฟขนาดราง ๑.๔๓๕ เมตร (Standard Gauge) และส่วนเชื่อมต่อของโครงการก่อสร้างทางรถไฟช่วงท่าเรือน้ำลึกชุมพร - ท่าเรือน้ำลึกระนอง เพื่อเชื่อมโยงการขนส่งระหว่างท่าเรือฝั่งอ่าวไทยและอันดามัน

ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานบูรณาการโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้เพื่อเชื่อมโยงการขนส่งระหว่างอ่าวไทยและอันดามัน (โครงการแลนด์บริดจ์) โดยมีผู้แทนกรมทางหลวง สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร และการรถไฟแห่งประเทศไทย ร่วมเป็นคณะทำงาน และกรมทางหลวง จะใช้กลไกดังกล่าวเพื่อยืนยันถึงแนวทางในการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยให้มีการร่วมกันชี้แจงข้อมูลภาพรวมของทุกโครงการในภาคคมนาคมที่เกี่ยวข้องกับโครงการแลนด์บริดจ์ รวมทั้งจะได้มีการบูรณาการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทั้ง ๓ หน่วยงานร่วมกันต่อไป

**คำตอบข้อที่ ๒**

จากข้อมูลของกระทรวงคมนาคม โดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร รายงานว่า ในการดำเนินโครงการ Landbridge ได้มีการทบทวนโครงการอย่างต่อเนื่องจากการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน โดยดำเนินการจัดประชุม เพื่อรับฟังความคิดเห็นเพื่อนำความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องมาพัฒนาโครงการ ได้แก่ การประชุมกลุ่มย่อยในพื้นที่จังหวัดชุมพรและจังหวัดระนอง การทดสอบความสนใจจากภาคเอกชน (Market Sounding) การรับฟังความคิดเห็นจากนักลงทุนต่างประเทศ (Road Show) และตามสถานการณ์ Geo politic ของโลกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

**คำตอบข้อที่ ๓**

จากข้อมูลของกระทรวงคมนาคม โดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร รายงานว่า ปัจจุบันการดำเนินโครงการ Landbridge มีการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. กรมทางหลวงดำเนินโครงการจ้างวิศวกรที่ปรึกษาสำรวจและออกแบบทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายชุมพร - ระนอง ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการเนื่องจากติดขัดกระบวนการขอเข้าพื้นที่เพื่อทำการสำรวจโดยงานสำรวจ : มีความล่าช้าจากกรณีผู้คัดค้านโครงการขัดขวางการดำเนินงานโครงการในหลาย ๆ ด้าน อาทิ การไม่ให้เข้าสำรวจในพื้นที่ โดยงานสำรวจสภาพภูมิประเทศ ดำเนินการแล้ว ๕๒.๕ กิโลเมตร คงเหลือ ๓๕ กิโลเมตร และกำลังเตรียมลงเจาะสำรวจสภาพธรณีวิทยาตลอดแนวเส้นทาง ในส่วนการประชุมการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ดำเนินการจัดประชุมปฐมนิเทศโครงการ (สัมมนา ครั้งที่ ๑) การประชุมปฐมนิเทศโครงการ (สัมมนา ครั้งที่ ๑) เพิ่มเติมและจัดประชุมเสนอแนวคิดในการกำหนดรูปแบบทางเลือกการพัฒนาโครงการเบื้องต้น (กลุ่มย่อย ครั้งที่ ๑) แล้ว และวางแผนเตรียมจัดประชุมสัมมนา ครั้งที่ ๒ ต่อไป

นอกจากนี้ ยังมีความล่าช้าในการขออนุญาตเข้าทำการศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการ เพื่อประกอบการจัดทำรายงาน EIA แนวเส้นทางโครงการและพื้นที่ศึกษาในระยะ ๕๐๐ เมตร จากกึ่งกลางแนวเส้นทางโครงการ ตัดผ่านพื้นที่ป่าอนุรักษ์ต่าง ๆ

๒. สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจรมีการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.๑ โครงการศึกษาความเหมาะสม ออกแบบเบื้องต้น ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และวิเคราะห์รูปแบบโมเดลการพัฒนาการลงทุน (Business Development Model) โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง เพื่อพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้เพื่อเชื่อมโยงการขนส่งระหว่างอ่าวไทยและอันดามัน (โครงการแลนด์บริดจ์) ที่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ มีความก้าวหน้า ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๘ ร้อยละ ๙๔.๗๖ โดยมีความล่าช้า เนื่องจากความล่าช้าในการขออนุญาตเข้าทำการศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการเพื่อประกอบการจัดทำรายงาน EHIA โครงการพัฒนาท่าเรือบริเวณแหลมรั้ว อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร และโครงการพัฒนาท่าเรือบริเวณแหลมอ่าวอ่าง อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ซึ่งอยู่ในพื้นที่ของหน่วยงานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อม จำนวน ๓ หน่วยงาน คือ (๑) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขออนุญาต จำนวน ๓ พื้นที่ (๒) กรมป่าไม้ ขออนุญาต จำนวน ๔ พื้นที่ และ (๓) กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง ขออนุญาต จำนวน ๕ พื้นที่ รวมทั้งสิ้น ๑๒ พื้นที่ ได้รับอนุญาตครบทุกพื้นที่เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๗

๒.๒ การศึกษาจัดเตรียมเอกสารและให้คำปรึกษาในการคัดเลือกเอกชนเข้าร่วมลงทุนโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง เพื่อพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ และเชื่อมโยงการขนส่งระหว่างอ่าวไทยและอันดามัน ได้ดำเนินการตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๖๗ มีความก้าวหน้า ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๘ ร้อยละ ๔๔.๙๕ โดยมีการดำเนินการเป็นไปตามแผนงาน

๓. การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการแลนด์บริดจ์ ๒ โครงการ ประกอบด้วย

๓.๑ การศึกษาและออกแบบโครงการทางรถไฟสายใหม่ ช่วงชุมพร - ระนอง (ขนาดทาง ๑ เมตร : Meter Gauge) ปัจจุบันดำเนินการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดแล้วเสร็จ และอยู่ระหว่างจัดเตรียมรายงาน EIA เสนอสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๒ งานออกแบบกรอบรายละเอียด (Definitive Design) ของทางรถไฟ Standard Gauge และส่วนเชื่อมต่อของโครงการก่อสร้างทางรถไฟ ช่วงชุมพร - ท่าเรือน้ำลิกระนอง เพื่อเชื่อมโยงการขนส่งระหว่างท่าเรือฝั่งอ่าวไทยและอันดามัน โดยได้รับงบประมาณปี ๒๕๖๘ เพื่อออกแบบกรอบรายละเอียด (Definitive Design) และจัดทำรายงาน EIA วงเงิน ๕๐.๓๕ ล้านบาท ระยะเวลา ๓๖๐ วัน และอยู่ระหว่างดำเนินการจัดจ้างที่ปรึกษา